

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om nationella stöd till jordbruket och trädgårdshushållningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att en lag om nationella stöd till jordbruket och trädgårdshushållningen skall stiftas. Beviljandet av de i propositionen avsedda nationella stöden baserar sig på fördraget som ingåtts mellan Finland och Europeiska unionen om Finlands anslutning till unionen.

Propositionens centrala syfte är att främja en integrering av Finlands jordbruk och trädgårdshushållning till fullo med Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik samt säkerställa att jordbruket och trädgårdshushållningen kan bibehållas i Finland. Avsikten är att nå dessa mål genom att bevilja jordbruket och trädgårdshushållningen stöd av statens medel under övergångsperioden, nordiskt stöd samt annat nationellt specialstöd. Stödformerna fastställs av statsrådet. Ett villkor för att stöden skall tas i bruk är dock att Europeiska gemenskapernas kommission lämnat sitt tillstånd. Propositionen innehåller bestämmelser för förfaringssättet vid ansökan om

och utbetalning av stöd samt vid revidering av villkoren för stöd.

Lagen skall inte tillämpas på stöd för investeringar i jordbruk och trädgårdshushållning och inte heller på stöd som delvis finansieras av Europeiska gemenskapen, för vilka regeringen avser att avlåta en skild proposition. Lagen skall inte heller gälla ersättningar som betalas för förluster som uppstår genom att industrins, Statens spannmålsförråds, handelns och gårdarnas lager minskar i värde.

Propositionen anknyter till regeringens proposition om godkännande av vissa bestämmelser i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen och förslaget till statsbudget för 1995. Avsikten är att behandla propositionen i samband med budgetförslaget.

Lagen avses träda i kraft samtidigt som Finlands medlemskap i Europeiska unionen. Om tidpunkten för ikraftträdandet stadgas genom lag.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget

I Finland har pris- och inkomstpolitiken för lantbruket sedan 1956 baserat sig på lantbruksinkomstlagarna. Enligt den gällande lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter (1518/93) är lagens syfte att trygga en rättvis inkomstnivå för lantbruksproducenterna, trygga marknadsföringen av lantbruksprodukter och utveckla dessa produkters kvalitet, främja produktiviteten inom lantbruket och sänka kostnadsnivån samt garantera tillgången på livsmedel och åstadkomma skäliga konsumentpriser.

De medel som används för att målen skall nås är priser som bestäms för lantbruksprodukter, importskydd och exportstöd, åtgärder för tryggande av marknadsföringen, pris- och inkomststöd samt vid behov andra åtgärder. För främjande av marknadsföringen av lantbruksprodukter och förädlade lantbruksprodukter kan exportstöd betalas i samband med exporten av dessa produkter. Lantbruksprodukter och förädlade lantbruksprodukter kan även köpas i lager och subventioner betalas för upplagringen av dem och för den inhemska konsumtionen.

Riktpris fastställs för vete, råg, korn, havre,

mjölk, nötkött, svinkött, fårkött och hönsägg. Samtidigt med riktpriserna bestäms om de minimipriser som ligger som grund för exportstödet. Minimipriset utgör grund för betalning av exportstöd och inköp av lantbruksprodukter i lager. Minimipris kan bestämmas för riktprisprodukter och vid behov även för andra produkter. Grunderna för importavgifterna och de acciser som uppbärs på importen fastställs förutom för riktprisprodukterna även för andra lantbruksprodukter.

Marknadsföringen av lantbruksprodukter finansieras med anslag i statsbudgeten, med intäkterna från importavgifter och tullar som uppbärs på lantbruksprodukter och livsmedel samt med marknadsföringsavgifter, skatter och andra avgifter som uppbärs av lantbruksproducenterna. För finansiering av marknadsföringen kan också användas anslag som reserverats för pris- och inkomststöd.

Vid förhandlingar mellan staten och lantbruksproducenternas centralorganisationer avtalas om rikt- och minimipriserna, pris- och inkomststödet och åtgärder som krävs för att trygga marknadsföringen. Statsrådet beslutar om de ovan nämnda priserna, stödet och övriga åtgärder efter att man ingått avtal om dessa vid förhandlingarna.

Statsrådet fattar beslut om grunderna för det pris- och inkomststöd som betalas av statens medel. Som statligt stöd kan beviljas bidrag för transport av kött, frakttöd för ägg, produktionspremie för industripotatis, produktionspremie för sockerbeter, tilläggspris för hönsägg, produktionsstöd för mjölk och produktionsstöd för kött enligt statsrådets beslut som gäller dessa produkter (311/85, 890/80, 388 och 445/90 samt 29, 688 och 689/91), produktionspremie för ull enligt jord- och skogsbruksministeriets beslut (1049/91) samt stöd på basis av åkerarealen, arealtillägg och stöd enligt antalet husdjur såsom framgår av statsrådets beslut om inkomststöd som enligt lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter betalas till lantbrukare (362/94). Antingen jord- och skogsbruksministeriet, landsbygdsnäringsdistriktet eller kommunens landsbygdsnäringsmyndighet beslutar om beviljandet och utbetalningen av stöd.

Som lagstadgat stöd betalas enligt lagen om stärkelseproduktion i Finland (674/92) stöd för den inhemska produktionen av potatisstärkelse. För den inhemska produktionen av oljevaxter erlätts prisskillnadsersättning enligt lagen

om inhemska produktion av oljevaxter (675/92) och för den inhemska produktionen av socker enligt lagen om socker (673/92).

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Propositionens mål är att främja en integrering till fullo av Finlands jordbruk och trädgårdshushållning med Europeiska gemenskapens (EG) gemensamma jordbrukspolitik samt säkerställa att jordbruket och trädgårdshushållningen i Finland bibehålls.

När Finland ansluter sig till Europeiska unionen (EU) kommer EG:s marknads- och stödsystem att ersätta de motsvarande systemen i Finland. I och med att EG:s marknadssystem för lantbruksprodukter tas i bruk betyder det att Finlands motsvarande bestämmelser för priser, stöd och exportbidrag upphävs. De stöd som enligt lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter skall betalas 1995 betalas dock med stöd av nämnda lag som upphävs. Med stöd av lag som upphävs betalas 1995 dessutom ersättningar till odlarna för förluster som uppstår genom att lagren minskar i värde.

På grund av att medlemskapet i EU för lantbruks- och trädgårdshushållningsproducenterna medför en sänkning av nivån på producentpriset, som uppskattats till cirka 40 procent, förutom att de nuvarande stöden faller bort, avtalades vid medlemskapsförhandlingarna om vissa stödarrangemang som gäller jordbruket och trädgårdshushållningen. Stödarrangemangen omfattar utjämningsbidrag till mindre gynnade områden, miljöstöd till jordbruket, stöd under övergångsperioden, nordiskt stöd samt ett nationellt specialstöd.

Avsikten är att genom stöd under övergångsperioden ersätta de inkomstbortfall som eftersläpningen i kostnadsnedgången förorsakar bl.a. inom husdjurshushållningen med ett tilläggsprissystem och tilläggspris som betalas för specialväxter. Som ett allmänt anpassningsstöd betalas ett arealtillägg som minskar årligen. Även stöden för trädgårdshushållningen föreslås att minska årligen under övergångsperioden.

För att bibehålla jordbruket och trädgårdshushållningen tillåter kommissionen att betala långvarigt nationellt stöd till jordbruksområden norr om den sextioandra breddgraden och sådana närliggande områden söder om nämnda

breddgrad där det råder liknande klimatförhållanden som gör det särskilt svårt att driva jordbruk och trädgårdshushållning. De nordiska stöden kan ansluta sig till fysiska produktionsfaktorer, såsom antalet hektar jordbruksmark eller antalet husdjur. Stöden får inte ha samband med framtida produktion och får inte heller leda till att produktionen ökar eller till att det samlade stödet ökar i förhållande till vad som erlagts före anslutningen.

För att avhjälpa de allvarliga svårigheter som anslutningen medför kan kommissionen dessutom tillåta att producenterna beviljas sådana nationella stöd för jordbruket och trädgårdshushållningen som syftar till att underlätta integrationen av dem till fulllo med den gemensamma jordbrukspolitiken.

Staten och lantbruksproducenternas centralorganisationer förhandlar om ändring av nationella stöd inom ramen om förslagen till kommissionen för tidigare tillstånd från kommissionen eller om ändring av stöd. Statsrådet fastställer formerna för stöd. En förutsättning för att stöden skall tas i bruk är dock att EG-kommissionen har lämnat sitt tillstånd.

3. Propositionens organisatoriska verkningar

Propositionen medför i sig inga betydande organisatoriska verkningar för den nuvarande lantbruksförvaltningen skall sörja för att lagen verkställs. Uppgifterna i anslutning till att EG:s gemensamma jordbrukspolitik genomförs medför dock behov av att utöka personalen. Behovet av att utöka personalen utreds närmare i regeringens proposition med förslag till lag om verkställande av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik (RP 149/1994 rd), som avläts separat till riksdagen.

4. Propositionens ekonomiska verkningar

Propositionens ekonomiska verkningar ansluter sig till en större helhet, där jordbruks- och trädgårdshushållningsbranschen undergår stora förändringar såväl på inkomst- som på utgiftssidan av statshushållningen. Av statens nuvarande inkomster bortfaller bland annat intäkterna från de exportkostnads- och kvotavgifter samt acciser som uppbärs av lantbru-

ket för finansiering av exporten (1160 miljoner mark i 1994 års budget).

På utgiftssidan övergår marknadsföringsstödet (i 1994 års budget 3650 miljoner mark, varav statens andel utgör 2490 miljoner mark i vilken ingår omsättningsskattestödet vid export) på EG:s ansvar. Av utgifterna bortfaller dessutom stöden enligt lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter (i 1994 års budget 4264,7 miljoner mark) samt stöden enligt lagarna om specialväxter (1994 650 miljoner mark). De ersätts av stöd som finansieras eller delvis finansieras av gemenskapen enligt EG:s gemensamma jordbrukspolitik samt av det nationella stödet till jordbruket och trädgårdshushållningen.

I förslaget till statsbudget för 1995 har de ersättningar som betalas för förluster som uppstår genom att odlarnas lager minskar i värde, stödet som betalas enligt denna lag under övergångsperioden och det nordiska stödet beräknats medföra utgifter på 6,85 miljarder mark. År 1999 beräknas det att det behövs cirka 4 miljarder mark för de nationella stöd.

Utom stödet under övergångsperioden och det nordiska stödet har man berett sig att ta i bruk ett nationellt specialstöd för att avhjälpa att allvarliga svårigheter uppstår till följd av tillämpningen av EG:s jordbrukspolitik.

Något nationellt specialstöd avses dock inte behövs från början av övergångsperioden. För det nationella specialstödet uppskattas behovet 1997 400 miljoner mark, 1998 700 miljoner mark, 1999 1 miljard mark och 2000 1,3 miljarder mark. I statsbudgeten skulle reserveras sagda belopp under sagda år samt därefter ett belopp som anvisas i budgeten. Uppskattningen av behovet av stöd grundar sig på Finlands framställning om gränsdragningen för nordiskt stöd. Beloppet för nationellt specialstöd beror på hur gränsen för nordiskt stöd kommer att dras.

Oberoende av formen för nationella stöd höjs inte det totala beloppet för stöd från den nivå som avtalats i statsrådets principbeslut av den 27 maj 1994 om anpassning av jordbruket och livsmedelshushållningen samt regional- och strukturpolitiken i Finland till medlemskap i EU. Då stödformerna genomförs ställs inte heller sådana nya begränsningar för enskilda gårdar som utgör hinder för jordbrukets strukturella utveckling.

5. Ärendets beredning

Den ministergrupp, som bildats i syfte att leda arbetet med att genomföra resultatet av förhandlingarna om ett medlemskap i EU, tillsatte den 14 mars 1994 arbetsgrupper med uppgift att utarbeta förslag till åtgärder för att anpassa Finlands livsmedelsindustri och jordbruk samt regional- och strukturpolitik till ett medlemskap i EU. På basis av arbetsgruppernas verksamhet fattade statsrådet den 27 maj 1994 ett principbeslut om anpassning av jordbruket och livsmedelshushållningen samt regional- och strukturpolitiken i Finland till ett medlemskap i EU. Propositionen bygger på den beredning som utförts i arbetsgruppen för jordbruket samt på den beredning som utförts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet efter att statsrådet fattat det nämnda principbeslutet.

6. Andra omständigheter som inverkar på propositionen

Propositionen ansluter sig till att Finlands medlemskap i EU sätts i kraft och till förslaget om statsbudget för 1995. Avsikten är att

propositionen behandlas i samband med budgetförslaget.

Regeringens proposition om godkännande av vissa bestämmelser i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen har avlåtits till riksdagen den 25 augusti 1994 (RP 135/1994 rd) och redogör för hur Finlands medlemskap i EU sätts i kraft. Propositionen innehåller bl.a. en mera ingående utredning om EG:s marknadssystem samt i fördraget om anslutning av konungariket Norge, republiken Österrike, republiken Finland och konungariket Sverige till Europeiska unionen överenskomna övergångstider och andra specialarrangemang som gäller ibrukttagandet och anpassningen av andra EG-system.

Propositionen ansluter sig dessutom till regeringens propositioner med förslag till lag om upphävande av vissa lagar i lantbrukslagstiftningen (RP 145/1994 rd), till lag om interventionsfonden för jordbruket (RP 147/1994 rd), till lag om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket samt om ändring av lagen om landsbygdsnäringsförvaltningen och vissa andra lagar (RP /1994 rd) samt till lag om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik (RP 149/1994 rd), som avlåtits separat till riksdagen.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslaget

1 kap. Allmänna stadganden

1 §. *Syfte.* I lagförslagets 1 § skall stadgas om lagens syfte. Avsikten med förslaget är att främja att Finlands jordbruk och trädgårdshushållning till fullo integreras med EG:s gemensamma jordbrukspolitik samt att säkerställa att jordbruket och trädgårdshushållningen bibehålls i Finland.

2 §. *Tillämpningsområde.* Enligt lagförslagets 2 § skall det för uppnående av målen i lagen vara möjligt att enligt fördraget mellan Finland och Europeiska unionen om Finlands anslut-

ning till unionen, bevilja jordbruket och trädgårdshushållningen nationellt stöd ur anslag som reserveras i statsbudgeten. Stöden utgörs av stöd under en övergångsperiod, nordiskt stöd och nationellt specialstöd.

Lagen skall enligt paragrafens 2 mom. inte tillämpas på stöd för investeringar i jordbruk och trädgårdshushållning, på stöd som delvis finansieras av EG och inte heller på ersättningar som betalas på grund av att industrins, Statens spannmålsförråds, handelns och gårdarnas lager minskar i värde. Utanför lagens tillämpningsområde förblir de nuvarande nationella stöden, som inte anknyter till verkställigheten av anslutningsfördraget och som

man avser att bevilja även efter att medlemskapet har inletts. Sådana stöd är bland annat stöden som gäller avbytarverksamhet för lantbruksföretagare, rådgivning och forskning samt skördeskador.

3 §. *Beslut om stödformerna.* Enligt lagförslaget 3 § skall statsrådet fastställa stödformerna. Statsrådet beslutar även för närvarande enligt lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter om grunderna för fördelning av pris- och inkomststöd. Statsrådet skall också besluta om stödets belopp, fördelningsgrunder, villkoren för betalning av stöd samt för vilken tid stöden gäller om det inte särskilt stadgas om dem i denna lag. Mera detaljerade bestämmelser om fördelningen och betalningen av stöd skulle med stöd av 2 mom. även meddelas av jord- och skogsbruksministeriet. Då fördelningsgrunderna fastställs kommer man inte längre att föreskriva sådana nya begränsningar som ställer hinder för jordbrukets strukturella utveckling. En förutsättning för att ett stöd tas i bruk är dessutom att EG-kommissionen har lämnat sitt tillstånd för stödet.

4 §. *Förhandlingsförfarande.* I lagförslaget 4 § stadgas om det förfaringssätt som skall iakttas vid ändring av nationella stöd som ingår i anslutningsfördraget och vid framställande av förslag till kommissionen om ändring av nationella stöd. Vid förhandlingar mellan statsrådet och lantbruksproducenternas centralorganisationer förhandlas och avtalas om ifrågasvarande åtgärder. Statsrådet skulle fatta beslut om förslag till kommissionen. Förhandlingsförfarandet skall gälla fall där stöden kan ändras utan nytt tillstånd från kommissionen och fall där en ändring av stöden kräver kommissionens tillstånd. Förhandlingsförfarandet skall inte längre gälla priser och inte heller åtgärder i syfte att trygga marknadsföringen, såsom i det gällande marknadssystemet. De centralorganisationer som deltar i förhandlingarna är Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter r.f. (MTK) och Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund r.f. (SLC). Efter slutförda förhandlingar skall statsrådet vidta åtgärder för att lämna in sitt förslag till kommissionen. Om avtalet inte skulle slutas för en bestämd tid utsatt av statsrådet, skulle statsrådet ändå fatta beslut om förslag till kommissionen.

Förhandlingar skall inledas även då, när det är fråga om att avge förslag om beräkningsenheter och reduktionskurser som skall tillämpas

inom den gemensamma jordbrukspolitiken så som avses i rådets förordning (EEG) Nr 3813/92 om stöd som betalas på basis av valutakursändringar.

Till grund för förhandlingarna utförs de utredningar som anses behövliga. Parterna vid förhandlingarna beslutar om vilka utredningar som skaffas. Utredningarna skall närmast gälla uppgifter om odlarnas inkomstbildning och dess utveckling på gårdsnivå.

Enligt 138 artikeln 4 punkten i anslutningsavtalet kan kommissionen som förutsättning för stöd bestämma om de nödvändiga anpassningsåtgärder, som beror på utvecklingen av den gemensamma jordbrukspolitiken eller prisutvecklingen inom gemenskapen. Ifall dylika anpassningsåtgärder visar sig nödvändiga kan stödets storlek eller förutsättningarna för beviljande av dessa ändras även på basen av kommissionens beslut enligt 3 mom.

2 kap. Stödformerna

5 §. *Stöd under övergångsperioden.* Enligt lagförslaget 5 § kunde under övergångsperioden beviljas stöd till producenter av sådana basprodukter inom jordbruket och trädgårdshushållningen som omfattas av EG:s gemensamma jordbrukspolitik. Stödet skall minska årligen och det kan vara regionalt differentierat. Beviljandet av stöd baserar sig på artiklarna 138—140 i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen.

Det skall vara tillåtet att enligt paragrafens 1 mom. bevilja stöd om det finns betydande skillnader (över 10 procents skillnader) mellan nivån på det stöd som beviljats före anslutningen och det stöd som kan beviljas enligt den gemensamma jordbrukspolitiken. Stöd skall beviljas till ett belopp som motsvarar högst denna skillnad. I kommissionens tillstånd preciseras den maximala utgångsnivån för stöden, hur mycket stöden minskar och vid behov villkoren för att stöd beviljas, varvid även beaktas övriga stöd på grund av lagstiftningen inom gemenskapen. Då kommissionens tillstånd beviljas beaktas den utvidgade gemenskapens internationella åtaganden och beträffande griskött, ägg och fjäderfä ett förenhetligande av priserna på foder.

Stödets belopp beräknas per basprodukt från jordbruket. Vid beräkningen beaktas speciellt prisstödande åtgärder genom interventionsme-

kanismer eller andra mekanismer samt beviljandet av sådana stöd, som är bundna till arealen, priserna, storleken av produktionen eller till produktionsenheten samt stöd som beviljas gårdar som producerar vissa bestämda produkter.

På kommissionens begäran eller enligt kommissionens beslut kan stödets belopp och villkoren för dem ändras. Ändringarna kan vara en följd av utvecklingen inom den gemensamma jordbrukspolitiken eller de förändringar utvecklingen av prisnivån förorsakat inom gemenskapen.

Avsikten är att med stöd av artikel 138 i anslutningsavtalet bevilja stöd bland annat för produktion av frövara av vissa foderväxter, stöd baserade på areal och antalet djur, stöd till unga jordbrukare samt stöd för trädgårdsproduktion. Som stöd enligt artikel 139 kan beviljas ett arealbaserat stöd som årligen minskar och enligt artikel 140 stöd för produktion av specialväxter. Beviljandet av stöden förutsätter kommissionens tillstånd.

6 §. *Nordiskt stöd.* Enligt lagförslagets 6 § skall det vara möjligt att bevilja långvarigt stöd. Avsikten är att med hjälp av detta stöd bibehålla jordbruket och trädgårdshushållningen i jordbruksområden norr om sextioandra breddgraden samt vissa närliggande områden söder om nämnda breddgrad. Stöden kan vara regionalt differentierade. Beviljandet av stödet baserar sig på artikel 142 i anslutningsfördraget.

Kommissionen fastställer de områden, där nordiskt stöd kan beviljas, varvid speciellt beaktas en låg befolkningstäthet, jordbruksmarkens andel av den totala arealen samt andelen jordbruksmark av den odlade arealen som reserverats för odling av åkerväxter avsedda som människoföda. Stödet kan knytas till fysiska produktionsfaktorer, så som antalet hektar jordbruksmark eller antalet djur. Vid beviljandet av stöd skall dock beaktas begränsningar som förekommer i EG:s marknadsförordningar samt det traditionella produktionsmönstret för varje gård. Beviljandet av stöden får inte vara bundet till framtida produktion eller leda till att produktionen ökar eller till att det samlade stödet ökar i förhållande till en referensperiod före Finlands anslutning till Europeiska unionen. Nordiskt stöd skall beviljas speciellt för att bibehålla sådan traditionell primärproduktion och förädling

som är särskilt lämpad för klimatförhållandena i regionerna i fråga.

Avsikten är att som nordiskt stöd betala bland annat regionalt differentierat husdjursstöd för kor och andra nötkreatur, svin, höns och annat fjäderfä, regionalt differentierat hektarstöd, stöd för produktion av mjölk, nöt- och färfött, transportstöd, stöd för trädgårdsproduktion, stöd för produktion av specialväxter och till unga jordbrukare samt upplagringsstöd. Beviljandet av stöden förutsätter kommissionens tillstånd.

7 §. *Nationellt specialstöd.* I lagförslagets 7 § stadgas om de nationella specialstöden, som skall kunna beviljas för att avhjälpa allvarliga svårigheter som anslutningen förorsakar. Med specialstöden skulle man avhjälpa sådana allvarliga svårigheter som Finlands anslutning till Europeiska unionen medför jordbruket och trädgårdshushållningen. Beviljandet av stöd grundar sig på artikel 141 i anslutningsavtalet. Beviljandet av stöden förutsätter kommissionens tillstånd.

3 kap. Särskilda stadganden

8 §. *Beviljande, betalning, återkrav och övervakning.* Enligt lagförslagets 8 § följs vid beviljande, betalning, återkrav och övervakning av stöden lagen om det förfarande som skall iaktas vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringsringar (1336/92). I lagen stadgas bland annat om förfarandet då stöd beviljas och betalas samt om hur stöd kan krävas tillbaka och om övervakningen. Jord- och skogsbruksministeriet skall bemyndigas att meddela närmare bestämmelser om det förfarande som skall iaktas vid övervakningen.

9 §. *Ändringssökande.* Vid sökande om ändring skall enligt lagförslagets 9 § följas lagen om det förfarande som skall iaktas vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringsringar. Ändring i beslut av kommunens landsbygdsnäringsmyndighet kan sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsdistriktet och i beslut av landsbygdsnäringsdistriktet genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden som är verksam i anslutning till jord- och skogsbruksministeriet. Även ändring i beslut av länsstyrelsen i Ålands län söks hos nämnda besvärnämnd. Ändring i landsbygdsnärings-

nas besvärsnämnds beslut skall sökas hos högsta förvaltningsdomstolen enligt 10 § i den nämnda lagen.

10 §. *Ikraftträdande.* I lagförslaget 10 § skall stadgas om ikraftträdandet. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får dock vidtas redan innan den träder i kraft.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt med fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen. Tidpunkten för när lagen träder i kraft fastställs genom förordning.

3. Lagstiftningsordning

Det lagförslag som lämnats till riksdagen om godkännande av vissa bestämmelser i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen behandlas enligt 69 § 1 mom. riksdagsordningen i den kortare lagstiftningsordningen för grundlag. Enligt förslaget förbinder sig Finland

genom att ratifiera anslutningsfördraget att inom Europeiska gemenskapens verksamhetsområden iaktta sådana bestämmelser i de ursprungliga avtalen som strider mot vissa stadganden i grundlagarna. En närmare redogörelse för aspekterna på lagstiftningsordningen ingår i nämnda regeringsproposition.

I förslaget till lag om nationella stöd till jordbruket och trädgårdshushållningen ingår åtgärder där Europeiska gemenskapernas kommission utgör den verkställande myndigheten. Eftersom det i förslaget till lag om godkännande av vissa bestämmelser i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen ges möjlighet att överföra den verkställande makten till EG:s institutioner genom lagstiftningsordning i enlighet med 69 § 1 mom. riksdagsordningen, kan förslaget till lag om nationella stöd till jordbruket och trädgårdshushållningen behandlas i den lagstiftningsordning som stadgas i 66 § riksdagsordningen.

Med stöd av vad som ovan anförts föreläggs Riksdagen följande lagförslag för godkännande:

Lag

om nationella stöd till jordbruket och trädgårdshushållningen

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

Syfte

Lagens syfte är att främja att Finlands jordbruk och trädgårdshushållning integreras till fullo med Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik samt säkerställa att jordbruket och trädgårdshushållningen bibehålls i Finland.

2 §

Tillämpningsområde

Med stöd av denna lag kan jordbruket och trädgårdshushållningen enligt fördraget mellan Finland och Europeiska unionen om Finlands anslutning till unionen beviljas av statens medel stöd under övergångsperioden, nordiskt stöd och nationellt specialstöd ur anslag som anvisats i statsbudgeten.

Denna lag tillämpas inte på stöd för investeringar i jordbruk och trädgårdshushållning, stöd som delvis finansieras av Europeiska gemenskapen och inte heller på ersättningar som betalas för förluster som uppstår på grund av att industrins, Statens spannmålsförråds, handelns och gårdarnas lager minskar i värde.

3 §

Beslut om stödformerna

Statsrådet fastställer vilka former av stöd som betalas enligt denna lag, stödets belopp och fördelningsgrunderna för stöd, villkoren för att stöd betalas och för vilken tid stöden gäller, om inte i denna lag särskilt stadgas om stödets giltighetstid. Om ett stöd tas i bruk förutsätts dessutom tillstånd av Europeiska gemenskapernas kommission.

Jord- och skogsbruksministeriet kan meddela detaljerade bestämmelser om fördelningsgrunderna och betalningen av statligt stöd.

4 §

Förhandlingsförfarande

Staten och lantbruksproducenternas central-

organisationer förhandlar och avtalar om ändring av nationella stöd inom ramen för kommissionens tidigare tillstånd eller framställande av förslag till kommissionen om ändring av stöd. Förhandlingar inleds omedelbart på den ena partens begäran. Statsrådet förordnar statens företrädare vid förhandlingarna.

Statsrådet beslutar om ändring av stöd eller om framställningar som gäller stöden till Europeiska gemenskapernas kommission efter att förslagen avtalats vid de i 1 mom. avsedda förhandlingarna. Om avtalet inte skulle slutas för en bestämd tid utsatt av statsrådet, skulle statsrådet ändå fatta beslut om förslag till kommissionen.

Stödets storlek eller förutsättningarna för beviljande av dem ändras förutom genom förhandlingar eller avtal på basen av kommissionens beslut på sätt som fastställts i avtalet angående Finlands anslutning till den Europeiska unionen.

2 kap.

Stödformerna

5 §

Stöd under övergångsperioden

Producenter av basprodukter inom jordbruket och trädgårdshushållningen som omfattas av den gemensamma jordbrukspolitiken kan beviljas stöd under övergångsperioden. Stöd kan beviljas som minskande under 1995—1999 samt för 1999 års hela produktion. Stöden kan vara regionalt differentierade.

Av statens medel kan förutom de i 1 mom. nämnda stöden dessutom beviljas stöd som inte ansluter sig till någon särskild produktion.

6 §

Nordiskt stöd

För att bibehålla jordbruket och trädgårdshushållningen kan långvarigt stöd beviljas. Stödet kan beviljas i jordbruksområden norr om 62:a breddgraden och sådant område söder om den som godkänts av Europeiska gemen-

skapernas kommission. Stöden kan vara regionalt differentierade.

7 §

Nationellt specialstöd

För att avhjälpa sådana allvarliga svårigheter inom jordbruket och trädgårdshushållningen, som föranleds av Finlands anslutning till Europeiska unionen, kan med beaktande av de förpliktelser som grundar sig på medlemskapet i Europeiska unionen stöd beviljas enligt denna lag.

3 kap.

Särskilda stadganden

8 §

Beviljande, betalning, återkrav och övervakning

Vid beviljande, betalning, återkrav och över-

vakning av stöd följs lagen om det förfarande, som skall iakttas vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringsar (1336/92). Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare bestämmelser om det förfarande som skall iakttas vid övervakningen.

9 §

Ändringsökande

Ändring i beslut som fattats med stöd av denna lag får sökas enligt lagen om det förfarande, som skall iakttas vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringsar.

10 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 2 september 1994

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Mikko Pesälä*

